

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 28/2018
17.10.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Жељка Косића и др, због продуженог у саизвршилаштву кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица подстрекавањем из члана 234. став 3. у вези става 1. и члана 33, члана 34. и члана 61. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр. 918/18 од 06.09.2018. године, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1-бр. 18/17 од 31.01.2018. године, у седници већа одржаној дана 17.10.2018. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр. 918/18 од 06.09.2018. године, поднет против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1-бр. 18/17 од 31.01.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебног одељења К-По1 бр. 5/15 од 17.01.2017. године, под тачком I, оглашени су кривим и то: окривљени Жељко Косић и Јелена Косић због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2. КЗ, а окривљена Љиљана Исаиловић-Давинић, Бранко Ђекић, Владимир Вучићевић, Зоран Аврамовић, Драган Вељковић, Предраг Бриндић и сведок сарадник АА због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 бр. 18/17 од 31.01.2018. године преиначена је пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-По1 бр. 5/15 од 17.01.2017. године тако што је под тачком III изреке пресуде, према окривљенима Жељку Косићу, Јелени Косић, Љиљани Исаиловић-Давинић, Бранку Ђекићу, Владимиру Вучићевићу, Зорану Аврамовићу, Драгану Вељковићу, Предрагу Бриндићу и сведоку сараднику АА, на основу члана 422. став 1. тачка 3) ЗКП, одбијена оптужба да су окривљени Жељко Косић и Јелена Косић извршили кривично дело злочиначко удруживање из члана 346. став 1. КЗ а окривљени Љиљана Исаиловић-Давинић, Бранко Ђекић,

Владимир Вучићевић, Зоран Аврамовић, Драган Вељковић, Предраг Бриндић и сведок сарадник АА, кривично дело злочиначко удруживање из члана 346. став 2. КЗ („Службени гласник РС“, број 85/05, 88/05 и 107/05).

Против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1-бр. 18/17 од 31.01.2018. у одбијајућем делу под тачком III изреке пресуде захтев за заштиту законитости поднео је Републички јавни тужилац Ктз бр. 918/18 од 06.09.2018. године због повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, с`предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца и утврди да је пресудом Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж1-По1-бр. 18/17 од 31.01.2018. године, повређен закон у корист окривљених.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр. 918/18 од 06.09.2018. године доставио браниоцу окривљеног сведока сарадника АА, адвокату Драгану С. Радичевићу, браниоцу окривљеног Предрага Бриндића, адвокату Стојану Никићу, браниоцу окривљеног Жељка Косића, адвокату Радославу Маринковићу, браниоцу окривљеног Бранка Ђекића, адвокату Здравку Ђукановићу, браниоцу окривљеног Владимира Вучићевића, адвокату Зорану Перовићу, браниоцу окривљене Јелене Косић, адвокату Љиљани Боровић-Марјановић, браниоцу окривљене Љиљане Исаиловић-Давинић, адвокату Момчилу Булатовићу и браниоцу окривљених Драгана Вељковића и Зорана Аврамовића, адвокату Крсти Боботу, сходно члану 488. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одржао седницу већа без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених Жељка Косића, Јелене Косић, Предрага Бриндића, Бранка Ђекића, Владимира Вучићевића, Љиљане Исаиловић-Давинић, Драгана Вељковића и Зорана Аврамовића као и браниоца окривљеног сведока сарадника АА, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), на којој је размотрио списе предмета са правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж1-По1-бр. 18/17 од 31.01.2018. године, против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр. 918/18 од 06.09.2018. године, је неоснован.

Према наводима захтева за заштиту законитости пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 бр. 18/17 од 31.01.2018. године којом је преиначена пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-По1 бр. 5/15 од 17.01.2017. године и то тачком III изреке пресуде, у одбијајућем делу учињена је повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у корист окривљених према којима је одбијена оптужба, јер је другостепени суд погрешно нашао да је кривично дело „удруживање ради вршења кривичних дела“ из члана 346. став 2. и 4. КЗ („Службени гласник РС“, број 72/09 од 03.09.2009. године) свршено самим организовањем организоване криминалне групе, тј. да се не ради о трајном кривичном делу, због чега је погрешном применом члана 5. КЗ кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2. КЗ за које су првостепеном пресудом окривљени Жељко и Јелена Косић оглашени кривим, погрешно правно квалификовао као кривично дело злочиначко удруживање из

члана 346. став 1. КЗ („Службени гласник РС“, број 85/05, 88/05 и 107/05) а кривично дело из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ за које су окривљени Љиљана Исаиловић-Давинић, Бранко Ђекић, Владимир Вучићевић, Зоран Аврамовић, Драган Вељковић, Предраг Бриндић и сведок сарадник АА првостепеном пресудом оглашени кривим, погрешно правно квалификовао као кривично дело злочиначко удруживање из члана 346. став 2. КЗ („Службени гласник РС“, број 85/05, 88/05 и 107/05) те нашавши да је за иста наступила застарелост кривичног гоњења, у односу на наведене окривљене на основу члана 422. став 2. тачка 3) ЗКП одбио оптужбу.

По ставу тужиоца оба наведена кривична дела представљају трајна кривична дела код којих радња извршења траје за све време деловања групе, односно организоване криминалне групе а што је у конкретном случају од априла 2007. године до 12.06.2010. године када је престала активност групе тј. противправно стање.

Како је по наводима захтева противправно стање престало 12.06.2010. године а ради се о трајном кривичном делу то је другостепени суд погрешном применом члана 5. КЗ, погрешно правно оценио радње окривљених као радње извршења кривичног дела злочиначко удруживање из члана 346. став 1. и 2. КЗ („Службени гласник РС“, број 85/05, 88/05 и 107/05) чиме је на утврђено чињенично стање применио закон који није могао применити те је тиме у корист наведених окривљених повредио кривични закон из члана 439. тачка 2. КЗ (у захтеву је погрешно наведено да се ради о члану 439. став 1. тачка 2. КЗ).

По налажењу Врховног касационог суда неосновани су наводи захтева за заштиту законитости да кривична дела „злочиначко удруживање“ и „удруживање ради вршења кривичних дела“ представљају трајна кривична дела јер радњу извршења тих кривичних дела представља не само организовање криминалне групе односно организоване криминалне групе и припадност њима, већ и све друге делатности које је таква група предузимала све до 12.06.2010. године.

Ово с`тога што је трајно кривично дело оно дело код кога проузрокована последица (промена или стање) мора трајати извесно, макар и најкраће време и та последица мора за цело време трајања бити саставни део бића тог кривичног дела. С`друге стране код кривичних дела стања као што су кривична дела у питању, постоје само привидне сличности са трајним кривичним делима јер и код ових кривичних дела штетно дејство последице може да траје дуже или краће време али трајање последице не улази у састав бића кривичног дела. Наиме, код кривичних дела стања реч је само о томе да произведена последица може бити трајног карактера али је биће кривичног дела остварено самим наступањем одређеног стања.

Кривично дело злочиначког удруживања из члана 346. КЗ („Службени гласник РС“, број 85/05, 88/05 и 107/05) чини онај ко организује групу или друго удружење које има за циљ вршење кривичних дела за које се може изрећи казна затвора од три године или тежа казна (став 1) а за извршење дела казниће се и припадник групе или другог удружења из става 1. овог члана (став 2).

Кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела („Службени гласник РС“, број 72/09) чини онај ко организује групу који има за циљ вршење кривичних дела за која се може изрећи казна затвора од три године или тежа казна, ако законом за такво организовање није предвиђена тежа казна (став 1). Ставом 2. наведеног члана прописано је да ће се казном затвора од једне до осам година казнити онај ко организује организовану криминалну групу, ако законом за такво организовање није предвиђена тежа казна док је ставом 4. истог члана прописано да ће се казном затвора од шест месеци до пет година казнити припадник организоване криминалне групе.

Дакле, радња извршења оба кривична дела јесте организовање групе (злочиначко удруживање) односно организоване криминалне групе (удруживање ради вршења кривичних дела) која има за циљ вршење кривичних дела за које се може изрећи казна затвора од три године или тежа казна, односно припадност таквој групи. Организовање групе, односно организоване криминалне групе представља стварање групе, плана за извршење кривичних дела, доделу улога појединим припадницима групе и уопште предузимање организационих мера неопходних за функционисање групе у циљу због које је створена а то је вршење кривичних дела. Вршење конкретних кривичних дела од стране групе није битно обележје ових кривичних дела јер је кривично дело довршено, како за организатора групе тако и за њене припаднике самим организовањем групе односно тренутком постајања припадником групе без обзира да ли је група извршила или покушала извршити једно или више планираних кривичних дела. Наиме, вршење кривичних дела од стране групе није битно обележје ових кривичних дела већ је то само организовање и припадност групи која је основана у циљу вршења кривичних дела. С`тога је ово кривично дело довршено и у случају када таква група не покуша или не изврши нити једно кривично дело.

Дакле, трајање постојања групе односно организоване криминалне групе и њено деловање на извршењу конкретних кривичних дела не представља обележје кривичних дела у питању. Због тога наведена кривична дела нису трајна већ кривична дела стања, будући да је биће оба кривична дела остварено самим наступањем одређеног стања и то: организовањем групе односно организоване криминалне групе - за организатора тј. постајањем припадником такве групе - за њене припаднике.

С`тога су неосновани наводи захтева за заштиту законитости да радњу извршења оба наведена кривична дела чине све делатности које су окривљени предузимали у вршењу конкретних кривичних дела. Управо супротно а имајући у виду све наведено, извршење конкретних кривичних дела које су предузели чланови групе представљају самостална кривична дела. Деловање групе на вршењу конкретних кривичних дела није елемент ових кривичних дела.

Како измењеном оптужницом од 27.07.2016. године (према печату суда од 28.07.2016. године) окривљенима Жељку и Јелени Косић стављено на терет да су неутврђеног дана априла месеца 2007. године организовали организовану криминалну групу а окривљенима Љиљани Исаиловић-Давинић, Бранку Ђекићу, Владимиру Вућићевићу, Зорану Аврамовићу, Драгану Вељковићу, Предрагу Бриндићу и сведоку сараднику АА, да су постали припадници те групе то је

Апелациони суд у својој пресуди правилно применио закон када је нашао да је „кривично дело свршено моментом организовања групе због чега окривљени не могу да одговарају за организовање организоване криминалне групе јер такав облик удруживања није постојао и није био прописан Кривичним закоником у моменту свршетка кривичног дела у које време је важио КЗ („Службени гласник РС“, број 85/05, 88/05 и 107/05) ... то је обзиром на време измене закона (објављено у Службеном гласнику РС бр. 72/09 од 03.09.2009. године) и правило о примени закона које је важио у време извршења кривичног дела као и правило примене блажег закона које прописује одредба члана 5. став 2. КЗ ... нашао да се у радњама окривљених Жељка Косића и Јелене Косић стичу сви битни елементи кривичног дела злочиначко удруживање из члана 346. став 1. КЗ који је био на снази до 11.09.2009. године, а у радњама осталих окривљених и сведока сарадника АА кривично дело злочиначко удруживање из члана 346. став 2. КЗ, за која кривична дела је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења“ (стр. 23. став 3. другостепене пресуде).

Стога су неосновани наводи захтева за заштиту законитости да је побијаном пресудом повређен закон из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. КЗ.

За напоменути је да су нетачни наводи захтева за заштиту законитости да је дана 27.07.2016. године оптужница измењена на начин наведен у захтеву тј. прецизирањем тренутка када су поједини окривљени постали чланови организоване криминалне групе. Управо супротно, изрека побијане пресуде под тачком III идентична је измењеној оптужници од 27.07.2016. године према којој су окривљени Жељко и Јелена Косић организовали организовану криминалну групу неутврђеног дана током априла 2007. године са наведеним окривљенима као њеним припадницима. Текст који се према наводима захтева приписује измењеној оптужници од 27.07.2016. године уствари представља изреку првостепене пресуде под тачком I која није идентична измењеном оптужном акту. С тога је другостепени суд преиначујући првостепену пресуду у наведеном делу одбијањем оптужбе, правилно поступио када је оптужбу одбио за дело чињенично описано у оптужном акту.

Са свега наведеног, а на основу члана 491. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Зорица Стојковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић